ИЗЛАЗИ У ЧЕТВРТАК И НЕДЕЛЮ

ОГЛАСИ
плаћаю се од свакога реда из гармонда први пут 6, а после 4 нов. За жиг сваки пут 30 нов.

Предплату прима уредништво, све ц. и кр. поште; а у Београду разноситель Напредка.

НАПРЕДАК.

ПРЕДПЛАТНА ЦЕНА У АУСТРИСКИМ ЗЕМЛЯМА
На годину 10 фр., на пол. год. 5 фр., и четврт 2 фр. 50 новч. а. вр.

У СРБ. КНЕЖЕВИНИ
На годину 100 гроша, на пол. год. 5 гр., на четврт год. 25 гроша.

Уредништво е у дунавской улици, у кући гђе. Ю. Драгуновића (пре Ђ Шилића) у I. кату.

БРОЈ 92. У НОВОМЕ САДУ, У НЕДЕЛЮ 13. НОВЕМБРА 1866. ГОДИНА XIX.

Кр. одпис и угарски сабор.

Краль е говорио. Ако се царска непориче, могли би и знати, докле влада мисли угарской земльи попустити.

Єдинство войске, т. е. єдинство нѣне управе и унутрашнѣг іой уређеня са сагласности начела у определяваню времена службе и попуняваня войске;

Єдинство царинарства, посредног данка, као и државних монопола;

Єдинство државнога дуга и државнога кредита — то су она три єдинства, коя кралѣвски одпис сабору угарском означава као необходно нужна, да их сабор припозна, пак ће онда бити наименовано одговорно министарство и биће повраћена земльи муниципална самоуправа сходно уставу.

„Земля е сада на прагу оживотвореня нѣних желя“, вели се у одпису — ако т. е. испуни найпре владину желю у погледу на она три єдинства.

И коментар владин у „Винер Абендпосту“ и „Винер Журналу“ означава меру концесия као означену у кр. одпису; што се могло дати, то се дало, тако веле ови официозни оракули.

Поступке бечке владе од седам година амо у послу око уређеня унутрашньих одношеня монархие означава незгодно свойство, да су увек прекасно стигли, да су их увек явно мнѣнѣ и околности надкрилили, а што е іош горе, да нѣним речима нису одговарала и дела.

Према томе и овай последньи одпис ние — ван званичних кругова, кои званично мораю бити задовольни — никога задовольио.

Централисте нису с ньиме задовольни, ер ньима се чини, да он сувише дае Угарской, што ако се испуни, ние иначе него Аустрия мора пропасти. Федералисте виде у кр. одпису одступанѣ од начела октобарске дипломе и септембарского манифеста. А да ни Мађари нису с ньиме задовольни, показуе найболѣ оно гунѣанѣ, коим е примлѣно у сабору оно место кр. одписа, кое вели, да влада сматра као исходну точку за погађанѣ предлог саборского пододбора петнаесторице, као и оно место, где се излаже, коя дела мораю остати заедничка, напоследку онай пасус, где се у одпису вели, да е Угарска сада на прагу, да види испунѣне свое желѣ.

„То е толико, као кад би когод од мене искао, да му дам свою кошулю са леђа, а он би ми обећао, да ће ми од нѣ повратити — едно дугме!“ — тако веле едне новине, да е едан посланик саборски излазећи из саборнице о кр. одпису изразио се.

И сам „Пешти Напло“, кои би иначе могао бити задоволян, ер се Деаков елаборат о заедничким пословима у главном усвоио од стране владе, неможе на ино, но констатуе, да е после прочитана кр. одписа расположенѣ духова означено разочараванѣм и неповеренѣм.

Можда би ове концесие пре седам година биле довольне за задоволѣнѣ угарского сабора, али данас се то неможе рећи.

Већ то е необично, да е влада као исходну точку за погађанѣ означила предлог већине саборского пододбора о заедничким пословима. Елаборат тай ние влади никаквим званичним путем ни доставлѣн, па ипак е предмет владиним приметбама! У смислу уставном он неможе имати више важности од обичне приватне манифестације неколицине люди. А што е іош важние: тай Деаков елаборат имао е у самом пододбору петнаесторице против себе маньину од четири врло важна мужа мађарска, за коима стои врло яка партия у сабору. Уз то питанѣ е, хоће ли га одобрити и усвоити и саборски одбор од 67-рице; па ако га и ови усвое, тек онда долази дебата у самоме сабору!

Предлог дакле тай, ако ће да има какве важности по уставу, имао би іош пећи нека „митарства“, да се очисти; и ако би пре неколико месеци и било можда могуће, да би био у сабору каквом маленом већином усвоен, данас од тога неможе бити говора, кад е већ „Хон“ рекао за Деаков тай предлог (већине пододборске), да кад би се примио, саранио би у гроб за увек самосталност и независност Угарске, коя би постала просто провинциом аустриском.

Буду ли Хоновци у сабору у већини, биће тай предлог одбачен; а све су околности зато, да ће они имати већину. и да они, кои іош за Деаком иду, тек „машуући главом“ тако чине, како едан лист каже.

Али нека би све Деакова партия одржала међан, опет зато сумня е велика, да ће што бити од погодбе; ер и Деаков предлог недопушта ратне послове као заедничке, а кр. одпис баш код ових примећуе, да „неоспорно“ *мораю остати у единству.*

Што е кадро свакоке сумнѣ побудити, то е, *да кр. одпис ништа некаже* о начину, како ће се заеднички послови предузимати: да ли у каквом парламенту заедничком, *или* путем делегация, *или* пак абсолутистично.

Влада у кр. одпису вели, да ће се одговорно министарство наименовати и у земльи уставно станѣ повратити тек онда, када буде сабор пристао уз владино мнѣнѣ о заедничким пословима. У томе стои влада далеко иза понятия Угарске о правной непрекидности.

Узевши све околности у обзир мора се рећи, да су изгледи за погодбу данас малени. Морала би или влада попустити, или и една и друга страна. А ко ће имати волѣ на попуштанѣ, ко ли ће смети попустити — то е мучно рећи.

Кр. одпис уг. сабору.

С непоколебимим поузданѣм на божии промисао и на вѣрну привржености Наших народа лаћамо се наново саборске раднѣ, кое изходиште Ми у Нашой престолной бесѣди означисмо и кое за важну и непроменьиву цѣл Ми уставно уређенѣ свезе поединих чести монархие, као и скорашньи повратак аутономног правног устройства Наше миле кралѣвине Угарске сматрамо.

Неоспѣшан край рата, кои се сяйним побѣдама наше южне войске и флоте не даде изравнати, осуети оне наде, кое и пред надмоћием сила, кое се противу Нас сединише, на праведност наше ствари и на пожртвуюће юначство Наше войске видасмо.

С погледом на тежке ударе судбине, кои се само крайньим напрезанѣм пожртвованя, као и духовних и материялних сила Наших народа опет наболѣ могу окренути, не оклевасмо им ни под самим тежким условима благослове мира повратити, кога обезбеђенѣ Ми за найвећу бригу Нашег отчинского срдца и Наших владалачких дужности сматрасмо.

Кобни догађаи прошлости, и призреня на оне у међународним одношеньма наступивше промене сад захтѣваю у већем мѣрилу, да Ми уређенѣ нерѣшених унутр. дѣла Наше монархие по силама подпомогнемо на основу, кои е за искрено желѣно задовольство уставних права и захтѣваня Наших народа назначен.

Већ у Нашем кр. одпису од 12. (24.) юния т. г. удостоили смо Ми ону добровольну радню, са коіом су се на сабору скуплѣни сталежи и заступници Наше миле кралѣвине Угарске Нашим тежњама приключили, и к решеню обштег задатка и са свое стране започели доприносити.

У толико више морадосмо жалити, да смо принуђени били баш онда уг. сабор одложити, кад се услѣд споменуте раднѣ нѣгове у приуготовляваюћим савѣтованьма одборским за обшта дела до нацрта доће, о чием изходишту и последньой цѣли — премда он досад законите штадие явне дискусие и саборского претресаня іошт ние прошао — Ми ипак не устручавамо се, да наше задовольство изразимо; — Ми се осећамо позвани почем нам е до изравненя противположених изискиваня стало, свим оним моментима нашу пажню обратити, коих е развитак пут бржем решаваню главна задатка отворити кадар, кое е на праву и правичности основано.

Са задовольством видимо ми у том нацрту живу свест о единству наших земаля изражену и ово као руководећи основ поставлѣно: да е битност монархие у нѣним найзнатниим интересима обезбеђена.

И почем ми подпуной отворености и повереню одговарамо, кое су и сабору скуплѣни сталежи и заступници у ньиховим Нама управлѣним адресама изразили, хоћемо напред да их уверимо, да ми модалитете, кои су у нацрту наведена пододбора у погледу на саветованѣ и обнашанѣ обштих ствари поднешени, као сходне исходне точке сматрамо, посредством коих се до изравненя долази.

И да брзи и задоволяваюћи успех ових саветованя іош већма обезбедимо, налазимо за целисходно, оне главне точке назначити, кое на омеђенѣ обштих ствари смераю и коима у сабору скуплѣни сталежи и заступници особиту пажню валя да обрате. —

Што неизбежно хранити морамо, то е единство войске, кое поред единства управе и стручне унутарнѣ организације, и саглашаванѣ оних основа

ПОДЛИСТАК.

Турски султани.

(Продуженѣ.)

Рана смрт Сулейманова отвори пута ка престолу млађем брату *Мурашу.* На темелю, кога е Урхан ударио, настави Мурат I. (1359—1389. године) гордо здание турскога господства и нѣгово тридесетогодишнѣ владанѣ брои се у найсяйние доба старие историе турске. Са одабраном войском пређе Мурат близу Калиполя у Европу, обиђе гроб свога брата Сулеймана, пак се онда упути к северу на освајанѣ. Дринополѣ предаде се скоро без одпора (1361. г.) и Мурат га одабра себи за престолницу. Нѣгов везир прође са войском по земльи на Марици, продре до Филипополя (Пловдива), кои му се по краткой борби предаде.

У Цариграду лакоумном немарности примаше гласове о паду главних градова и великих земаля; али тим више наумише Срби одупрети се Турцима. Освоенѣ Дринополя и Пловдива показало им е опасност од Турака. Краль *Вукашин* пође на ньих с войском у први мах победи их али затим на Тенару изгуби и битку и главу (1371 год.). *Лазар Грбљановић* мораде припознати Муратово господарство (1375 г.)

Међу Муратом и византиским царем Іованом Палеологом ние било дотле поуздана мира. Цар е увидио, шта му предстои код толика размахиваня турска, зато неуздаюћи се у свою снагу, потражи помоћи у Млецима, Француской и Риму. Али путованѣ ово ништа му непоможе, но му само навали дуг на врат, а Млечићи су тако тврда срца били, да нехтедоше цара пустити, док им неплати сав дуг свой. У невольи поручи цар своме сину Андронику, да му пошлѣ новце, те да га искупи. Али Андроник и сам е хтео владати, зато ние марио, да му се отац врати. Но други син царев Емануил покупи што е год могао новаца и похити оцу у Млетке. Благодарни отац искључи Андроника од престола, но Емануила наименуе своим наследньиком.

Андроник помишляше на освету. Он се здружи са Муратовим сином Сауцином, кои се такођер хтео дићи на свога оца. Цар Іован сложи се опет са Муратом, да би буну угушио, и погоде се, да свое непослушне синове за казну ослепе. Мурат доби први свога сина и лиши га вида, ер е хтео тиме болѣ утврдити турску силу. И Іован мораде исто чинити са своим сином.

Син цара Іована Емануил хтео е те сметнѣ турске употребити. да од Турака освои град Серез. Али кад чу, да Мурат иде нань с войском, поплаши се и утече у Цариград. Цар боећи се султана нехте свога сина примити! У очаяню оде Емануил султану и моляше га, да му опрости. Мурат га лепо прими и посла га оцу у Цариград са богатим поклонима, кога замоли, да свога сина лепо прими. Слаби цар тек сада смеде примити свога сина!

Мурат е іош онда могао Цариград освоити,

у определѣню службена времена, као и сама допуняваня войске недвойбено изискуе.

Тако исто неодложно изискуе и развитак међународне обртности, као и животни условльи индустрие, да се царинарство, непосредан данак кои на занатлиски производ замашно утиче, као и држ. монопол на сединѣном равноврстном основу уреди.

Найпосле изискую држ. дугови, као и унутарньи створ с ньима сюжена држ. кредита, да се единствено обнашаю, ако интереси новчана промета кои у свим краевима царевине еднако дубоко у живот замашаваю од оних кобних колебаня валя да се сачуваю.

Ми желимо што пре да посредством резултата на томе основу напредуюћи саб. расправа у станѣ доспемо, да тегобе у погледу на гаранциe обште држ. свезе одклонимо, коe гаранциe ми као непосредни излив праг. санкциe од сваке опасности хранити морамо, с тога дакле желимо да и с наше стране оне желѣ коe су у сабору скуплѣни сталежи и заступници на прво место поставили, попунимо, и тиме наименованѣм одгов. министарства као и узпоставлянѣм муниципалне самоуправе — справедльиви према уставним изискиваньма народа наше люблѣне кралѣвине Угарске будемо.

И почем смо се одлучили одговорну управну систему не само у Угарской него уобште у живот привести, задржавамо себи подробно употребленѣ и остваранѣ оних у погледу на обште ствари уговорених основа, као и модификацию оних зак. чланака од 1848 о коима смо нашу сумню у кр. одпису 3. марта о. г. изрекли, путем од нас наименована одгов. министарства у договору са у сабору скуплѣним сталежима и заступницима произвести.

Ми се надамо, да ће у сабору скуплѣни сталежи и заступници наше люблѣне кралѣвине Угарске отворено изяснѣну нашу намѣру са искреним чувством предусрести и од нас назначене точке у претрес сходно опомени времена узети, и тиме изпунѣнѣ наше искрене желѣ; т. е. да уставни организам наше обште царевине сигурно у живот ступи, и са ньихове стране пожурити. Земля стои сад на прагу изпуняваня своих желя.

Наше намере, коe су нас определиле, да само земля добро интересе своe упозна и ове као и свою будућност сама собом реши, нису се променуле.

С уверенѣм држимо да ће спасоносном саглашаваню обоих желя за руком поћи, будућности той основ положити, кои е способан, велеуважене традициe прошлости са изискиванѣм садашньости у сагласиe довести, и тиме обновлѣно цветанѣ осигурати.

Преглед новина.

Београдски „Видовдан“ рече едну реч мађарском „Хону“, коя код познатих одношеня тога листа спрам српске владе има значая вишег, зато непропуштамо саобштити е нашим читаоцима.

„Шта ми хоћемо? пита „Видовдан“. Хоћемо потпуну нар. равноправност свима нар. индивидуалностима под круном св. Стевана; хоћемо да у Угарской, као што некад беше, видимо едно поред другог више народа, кои имаю и еднаке дужности и еднака права; хоћемо да видимо све само пуноправна народна телеса. Или — кратко говорећи — ми стоимо на гледишту *народног либералиима*.

„А шта хоће либерални Мађари? Из свега, што до сад и рекоше и прећуташе, произлази очевидно да хоће: грађанску слободу, политичку еднакост, а ту слободу и ту еднакост народности угарске да имаю не као такве већ само као грађани; они равноправност не ће да признаю н. пр. народности српске већ само поединим Србима као грађанима угарским, а ово е начело, од кога би, као што еден пут већ показасмо, морало доћи да увену нар. индивидуалности, као што сва зграда мора да падне кад се поруши темељ. Србин ће уживати грађ. равноправност, али да се осную, одн. подигну и одрже установе, у коима е српске народности стихия живота, — за то држава, не припознаюћи нар. равноправности, *у найсрећнием случаю* не ће ништа приносити, и тако мора да дође до тога, да народност мало по мало изумре, а тад ће остати само поедини увели листићи њни. На каквом гледишту стое дакле либерални Мађари? На гледишту *либерализма социялног*, а ово е либерализам, кои од тог великог начела нема ништа до само име, ер кад би он дошао на владу, у Угарской би све нар. индивидуалности осим мађарске ушле у *списак покойних*.

„Ово е дубока бездна, коя раздваya наше либералне тежнѣ. Ми хоћемо *народну* равноправност. Либерални Мађари хоће равноправност *социялну*.

„А треба ли пошт. „Хону“ да наведемо специялних доказа, да нѣгов „либерализам“ нисмо означили произволно већ по природи ствари? Ми ћемо га у томе послужити неколиким фактима.

„Еднoм препоручивасмо да се жупание колико е могућно изокруже по народностима, па тим начином овима даде полѣ да могу народно да се развияю. На то се „Хон“ уплаши па доказиваше да би „издая“ отачбине била кад би се такво што учинило.

„Многопошт. Деак написавши одговор на престолну беседу од 2. Дек. пр. год разложио е ту сав свой програм, а у истоме — знаюћи за што — говорио е само о грађ. слободи, кою ће партая нѣгова да даде свима „жительима“ Угарске: *народной* равноправности *нема трага* у томе, иначе с великом прецизношћу написаном акту.

„Док сабор беяше на окупу, либерални Мађари не прихватише никакве прилике да и само речу едном спомену „питанѣ народности“, а ово ипак условлява живот или смрт Угарске; све им е брига била да се погоде с германизмом бечког кабинета, као да би тад домаћег питаня морало нестати.

„Пре годину дана у чланцима нашим „о питаню народности у Угарской“ говорећи о Србима казали смо да би жупание бачка и торонталска — кад би се од ове последнѣ одузео крај, кои ние српски *па придружио* темишварской, а од ове вршачки срез придодао Торонталу, од бачке пак оцепио найкраньи део више Бездана, и ако се баш хоће нешто мало према Сегедину — биле чисте српске, па у истима српски език да буде послован. На прво, т. е. да би жупание бачка и торонталска, овако удешене, биле чисте српске, одговори нам „Хон“ да би се „то тешко могло статистички доказати,“ а овамо фактичка е ствар, да н. пр. у Бачкой не можеш без српског езика ни из села у село отићи. Па по томе из овог одговора излазило би да „Хон“ ил' не познае свою отаџбину или да е неправедан. А не могући узети да „Хон“ тако слабо зна етнографию отаџбине да бисмо и за тренутак посумняли да су му ови одношаи непознати, не остае нам друго но морамо да узмемо да *за ше одношае не ће да зна* и по томе да е неправедан. — Што се пак тиче онога другог, т. е. да у српским жупанияма пословни език буде српски, изяви нам „Хон“: „да равноправност не разуме тако, и да би то била привилегия.“ Хоновци су нам познати као люди, кои умею честито логички да мисле, па зато их са свом озбильношћу питамо: кад би служити се српским езиком у жупании, где су жительи скоро сви чисти овеяни Срби, била привилегия, а како ће се онда назвати кад би се послови свршивали езиком, коим говоре они, коих ту и нема или их е тако мало, да према множини осталих, кои српским езиком говоре, са свим ишчезаваю? Ту е едно од овога двога: или е оно привилегия а ово насилѣ, или е пак ово привилегия а оно пуноправна ствар народна. Ми не сумнямо ни мало, да здрави людски разум мора признати да е ова последня комбинация на свом месту, па зато не знамо, за што да народи, кои нису Мађари, допуштаю Мађарима привилегию, коя е на штету ньиним найсветиим интересима, а овамо Мађари онима, кои нису Мађари, не уступаю ни такво право без кога дотична народност не може да опстане?

„А ето и ових дана изрече „Напло“ да се измиренѣ учинити може само држећи с партаіом немачких автономиста, а за стихие код куће не мари ни колико за ствари у Япану или у коіой другой планети.

„Но да прекинемо набраяти факта, ер би дебелу књигу могла да испуне, али мислимо да ће пошт. „Хону“ и ово бити доста што смо навели.

„С оваким либерализмом не могу у Угарской пактирати либерални политичари народни, па дакле ни народи сами, и ако „Хон“ остане при досадашнѣм либерализму, то му се, премда с болним срцем, исповедамо, да ћемо му морати бити *противник*, а с нама за цело и све немађарске народности преко.

„Шта ли ће онда да буде? Ту смо пак на раскршћу, изван кога е све смутно, неизвесно и пуно опасности... Па у ово тешко доба усуђуемо се само „Хона“ да запитамо: с киме мисли да очува будућност своe красне отаџбине и њене дивне историе, свога племенитог народа? Да ли с мађ. ренегатима, нар. отпадницима Русина, Словака, Хрвата, Срба и Румуна? История нам е и у овом погледу прибавила лепе науке; молимо „Хона“ да погледа шта су русински ренегати помогли Польской, шта су српски ренегати помогли Турской? Преко оваких люди история света преноси у дотични народ отров, кои под видом оштрога лека убие организам.

„Како ли другчие изгледаю државе, где постои нар. равноправност? Погледайте Швайцарску, погледайте северну Америку! —

Нови Сад 12. нов. Г. Ђорђе Стратимировић нешто е оболео и морао е целе недељ постелю чувати, зато и ние могао іош отићи на пештански сабор.

— Словаци и Срби бирачи кулпинскога среза послали су г. Ђорђу Стратимировићу и посланичкой конференции адресу повереня са више стотина подписа. Адресу ћемо саобштити у идућем брою.

— 10. нов. прославлѣна е свечано тристогодишньица Николе Зриньскога у предграђу варадинском Маюру.

— Явля нам се из Земуна, да е грозна несрећа постигла познатог юнака народног из боева 1848-49, г. маіора Іована Стефановића, кои у Земуну у пенсии живи. У лову несретно му се пушка окине и разнесе му леву ногу, тако да тешко што му неће ту ногу одсећи. Несрећа г. маіора Стефановића побуђуе свеобште учешће.

— Из Бечкерека являю нам се пикантне новости. Тако на пр. да су из тамошнѣ српске читаонице хтели „Заставу“ г. Милетића да избаце, кад су онай фамозни додатак уз частни му подпис на заключеня посланичке конференциe читали; — да се она „изява“ славне десеторице „едномишлѣника“ г. Милетића *по налогу* г. Милетића писала; — да г. Милетићу ние нѣгов фияско у Бечкереку іош доволян, но е наново своим „едномишлѣницима“ писао (знамо да их е свега десет) и ядао се, да он то ние заслужио од Бечкеречана,

---

али он е хтео найпре размакнути своe границе у Европи и Азии, пак утврдити своe царство. Одмах прве године нѣгове владе предаде му се у Азии Ангора (Анкира) без отпора и то му прибави у Азии покоя, док е он по Европи воевао. Далѣ рашири он своe царство тиме, што е сина Баязита оженио кћери кармиянског господара, коя у име мираза донесе еден део очине државе. Свою кћер даде Мурат за Али-бея, господара караманског, кои му е увек био противан. Али ако се султан надао, да ће тиме Алию за се задобити, преварио се. Алия само чекаше на згоду, па да оружѣм навали на Мурата, ер све већа моћ турска дражила е нѣгову мрзост.

Добивши Мурат путем уговараня лепе землѣ са шест градова у Малой Азии, утврди ове тако, да су Караманию скучили од западне стране. Алия Караманлия хтео е ту ограду пробити и као удесна прилика зато учини му се доба, када е Мурат имао посла са своим бунтовним сином. Са своіом войском рупи он опустошаваюћи на Муратову землю. Мурат похити Алии у сусрећу, и помоћу храбрости Баязитове победи Алию у битци код Коние (1386. г.). Алия се затвори у Конию, где га Мурат обседне. У найвећой невольи своіой пошлѣ Алия Мурату свою жену, да она моли од свога оца милост за свога мужа, султанова зета. Мурат се смилуе на молбу своe кћери и опрости Али-бею уз условлѣ, да му се покори, а он нѣга остави на миру у земльи му. На тай начин сломи Мурат крила Караманлияма, кои су били такмаци сили турской у Азии.

Срби су међутим с тешком муком сносили турски ярам. Цар Лазар науми опростити се Турака. С почетка послужи га срећа, те на Топлици поби Турке, тако да од 20,000 Турака едва их 5000 умаче. Али ту се дигне сам Мурат на освету. Осудни бой био се на *Полю Косову*, на *видовдан* 1389 г. Мурат се премишляо, да ли да се бори са Србима, али издайство му притече у помоћ. Вук Бранковић олакша Турцима победу. Но ни Мурат немога радовати се: и он паде од руке *Милоша Обилића*. Где е Мурат погинуо, подигли су Турци тулбе; исто тако означили су са три камена три юначка скока српскога юнака. У том бою паде и српски цар и сва српска слава, и турска власт утврди се сасвим на балканском полуострову, ер е Мурат іош пре косовске битке освоио Бугарску.

Мурат се слави у Турака као еден од првих ньиових владателя. Поправио е судове и войску, саградио е многе велике грађевине и основао многе вакупе. Турци му хвале правичност и подашну руку. Іош као старац био е окретан и ни еден од везира му неможе се с ньим сравнити. Речит е био за чудо, кад е водио войску у бой, и Турци га и зову победителѣм у светом рату. Лов е страстно миловао. Незнаюћи писати, при подписиваню уговора умочио би целу песницу у мастило и притиснуо е на писмено. На тай начин поставши знак (туграа) и данас важи султанима као подпис.

(Продужиће се).

зато да пошлю и њему атестат један да му признаю родолюблѣ и уважаваю његове подвиге за народ, итд. Како оно рече онай скандал-дописник „Заставин“ из Новога Сада: да е то чудно родолюблѣ и поштенѣ, коме требаю атестати! —

— Г. Александар Сандић, бивши уредник „Ост унд Веста“, сада професор у гимназии овдашньой, венчаће се сутра гѣицом Анѣелиом Блажековом, кѣери ц. дворника, коя е прекюче из римске цркве прешла у наше благочестие.

ДОПИСИ.

А. М. — Из **Беочина** 28. окт. Юче е за настоятеля амо у манастир дошао г. архимандрит Дионисие Поповић, бивши преће настоятель Раванички (у Србии); у последнѣ време настоявао е он светло манастир Прибину Главу. Радуемо се, што е овай у пуном цвету находећи се манастир пао опет под добру управу. — Тко е био у овой светой кући пре десет година, тай ће се зачудити овом мом изразу „у пуном цвету,“ имаюћи он пред очима ову обител у ондашнѣм мизерном стању и крайнѣм назадку. Но престаће се чудити и радоваће се, кад буде дознао, да е данашньи преосв. г. епископ Карлштатски Лукиян за време свога деветогодишнѣга настояваня као архимандрит тако овай манастир подигао и украсио, да се слободно она реч „У пуном цвету“ изрећи може. Он е опалу цркву и кућу оправио, торонь на цркви покрио, на кућу нову грађу метуо и црепом покрио, капелу оправио и покрио, амбаре поправио, три од темеља нова здания на салашу направио; он е дао прећашнѣ ливаде, кое су незнатну хасну носиле, разорати и усеве посеяти, кои данас стоструку хасну доносе; посадио е више винограде, строг запт у шуми држао, велику башту за куйну завео, запатио рогате марве, свиня и пр.

Слободно могао би многом ученом економу препоручити, да дође на науку данашнѣм Беочинском наместнику г. Генадиу Поповићу, кои е наместниковао и за г. Николаевића, а сад у последнѣ време сам са манастиром руковао, како само може бити.

Живили овако ревностни мужеви и хранительи драгоцѣнога аманета дедова наши!

У **Черевићу** 6. нов. Видим, да немате достатачно известие о избору нашег посланика, зато узимам слободу известити вас, како е ствар текла. Избор е био у Черевићу 28. окт. Тога дана искупише се бирачи. Кандидата било е више од 10. Бирачи од њих троицу одабраше као кандидате и од ове троице свих 19 бирача једногласно изабраше г. Александра Букашиновића, познатог нашег родолюба. Исти господин, као почастни бележник сремске жупание, свагда се свесрдо заузимао за обштенародно благо; 1861. г. изабрала га е главна жупаниска скупштина у Руми једногласно за посланика саборског; 1863 био е члан депутацие жупаниске, коя е ради оживотвореня благовештенских заключеня Н. В. кралю послана била. — После избора би г. Вукашиновић позван чрез неколико бирача, да дође међу бираче, где се он кратким пуно значайним речима захвали на повереню, коим га е народ одликовао, обећаваюћи, да ће свагда по своме могућству народне и земальске интересе бранити, а поверенѣ народно да ће као свети аманет чувати и неоскврвѣна народу га у руке предати. — Видећи, како е наше место од пожара пострадало, определи г. Вукашиновић у помоћ погорелцима черевићким 50 ф. а лединчким 100 ф. на чему нека му е явна хвала, ако он и досада ние явне хвале за многа своя лепа дела тражио.

Угарска.

— Има, где се и Мађари жале на угнѣтаванѣ! У Буковини има неколико тисућа тако званих Чангова Мађара и један од њих пише „Идек Тануюу“ из Иштеншегича: „У Буковини има 9800 Мађара у 6 села. За последньих десет година хтели су их чиновници понемчити, Поляци пополячити. Ово мало оделѣних Мађара мора да се бори час с немачким, час са польским чиновницима. Власти издаю наредбе и заповести све на немачком езику, а скоро у свако мађарско место турили су Чеха нотара, кои незна ни речице мађарски. С таким нотаром народ незна да говори, све пишу немачки; кнезови и кметови обштински незнаю ни речице немачки, зато хтели нехтели подписую своя имена и удараю печате на писма. Али уза све то верно се држе Мађари своих старих обичая, жене се само међу собом, може се рећи, да народ Мађарски у Буковини стои као зид. Истина, да е тай народ заостао у провести у 200 година, аки ко е томе крив? Само један народ мађарски има на свету, а тай се може дигнути само под мађарском владом.“ — Отидите, Мађари, до Чаигова, видите, шта е неправда, пак се и ви научите бити праведни!

— Будући да многи солдати одбегаваю из регименте Франца Карла (Бараньци), то е команда региментска прогласила за регименту преки суд.

— Скорим ће се у Угарской и троедной кралѣвини обнародовати (али само провизорно) закон о кауции на новине.

— Саборски посланици поделили су се на две партие: Деаковци, иначе десна страна, и одлукаши, иначе лева страна (како већ седе у сабору). Уз леву страну пристала е и крайня левица. Куда ће крайня десница, то се незна. Левица е заключила да сада іош ние време решителном поступаню спрам кр. одписа; они су се оставили предлога за заедничке послове маньине пододбора 15-рице и предложен е предлог, кои болѣ одговара данашньим околностима. Гици ће бити глава левице.

Троедна кралѣвина.

— Загреб дае 50,000 ф. на югославенско свеучилиште тако, да плаћа 5 проц. на ову своту, чим влада потврди свеучилиште.

— У Вараждину е изабран за посланика саборског градски капетан Аловиз Задравац, а у Сеню трговац Анте Јурковић.

— Седница, коіом е сабор отворен, сасвим е хладно прошла. Кр. одписи саслушани су ћутанѣм. Сабору ће се предложити нови изборни ред а предлог законск о десетини непотврђуе се.

Чешка.

— У сабору чешком ние ништа особито било при отвараню. Канда се ни народ ничему ненада од ове сесие, ер публике слабо беше при отвараню сабора.

Галиция.

— Польски листови, од како е постао гроф Голуховски губернатором галичким, не иначе, него формално денунцираю Русине. Тако сада веле, да руски униятски попови често прелазе у Русию, те се домунѣваю са руским властима и православним поповима. Поляци позиваю владу бечку, да стане на пут упливу руском и православном у Галиции. Іош е лепше, да польски листови у Галиции сасвим озбиљно казую, како се руска влада сложила са — Мирославским, коловођом польске републиканске партие међу емигрантима! Они кажу, како су сада у Галицию дошли Мирославскови људи као руски агенти, да буне!

— Досаданьи професор руског езика и књижевности у лавовском свеучилишту заслужни Головацки збачен е са свога звания, ер е предавао руски език, а не русински! Такови поступци таман ће да оно истераю, што се њима хтели тобоже да предупреди.

— За Галицию поднесен е лавовском сабору нов изборни закон. При отвараню сабора рекао е земальски маршал, да е већина лавских саборских заключака одобрена, дворски канцелар ние се дати могао, али е зато желю целе (?) землѣ постао губернатором Поляк.

Аустрия.

— Премештени су: надранар Леополд Хилд у Ђурђевачку, Іохан Маша у огулинску. подлекар Карл Олбрих у огулинску, Вайт Мали у крижевачку регименту.

— Г. Байст ние дошао у Аустрию као Крез него напротив донео е собом у Беч повелико бреме дуга, кога е Н. В. цар заповедио исплатити из приватне свое шкатулѣ. Видићемо, хоће ли министаротво г. Байста бити користние Аустрии него њему.

— Н. В. цар потврдио е преустройство ђенералнога штопа.

— „Преса“ бечка вели, да од Немаца они пристаю уз дуализам, кои би хтели немачке землѣ аустриске са южном Немачком споити, пак све то поднети Пруской као дар. То е истина; а истина е и то, да е од дана пораза код Садове найопасний по царевину аустриску постао немачки елеменат.

— Пенсионовани су капетан од администрацие Фердинанд Домац и поручик Захария Поповић са чином надпоручика оба у карансебешкой регименти. Из Беча премештен е у огулинску надлекар др Карл Недл.

Србия.

— Из Београда явля се, да Србия непосредно од порте иште, да одлазе турске посаде из градова у Србии, поименце из Београда.

Црна Гора.

— Руски цар поклонио е Црной Гори 40 звона, коя ће на Цетиню — у топове претопити. Има свему начина, па у руской помоћи!

Грчка.

— Од 11 окт. почео е Мустафа нападати на горе сфакиске на Кандии и било е пуно маньих боева. На равници код Аскифе има грчки збег од 30,000 душа, оки се пате глађу, жеђу и зимом, коя е рано наступила. Код Проспера стаяло е 400 Грка код једног кланца, остали су по страни похватали бусие и тако су чекали Турке; али Турци знадоше на на висине довући топове и Грци се морадоше повући, изгубивши 200 момака. Кажу да е ту Турцима помогло и злато. Зароблѣн е један грчки официр и једна особа од руског посланства у Атини.

— Из Цариграда пишу „Алг. А. Цтгу“, да Турци на Кандии грозна нечовештва чине, каквих ние било ни у буни грчкой 1821—1830. То ми сви знамо, али крштени запад нехае зато.

Турска.

— Источно питанѣ канда ће опет да буде на неизвесно време одгођено, хришћани ће и далѣ остати робови турске, а све са кривице европске дипломатие. Француска на дан по сто пута хвали се, како она шири начела либерална, како свуда брани силнога против слабога, а овамо своим штитом заштићава Турчина и гаси луч слободе, кога припалише на Кандии. Али бадава ће Наполеон подупирати трошно здание владе турске; Турска нема будућности, коран се никад неће сложити са напредком, а Турской и зато нема напредка, ер Турци ништа нераде. Кои народ неради, а непрестано се губи, ту немора човек имати пророчка духа, па да му прорече, шта га чека. У Малой Азии девет десетина землѣ ние обрађено; путуюћи од Смирне у Магнезию, неможеш на десет сати хода да се сретнеш са живом душом, а ту е некад за грчка царства био прави рай; у плодной околини ефеской ни колебице једне нема; у околини Алепа за последньих 20 година нестало е 100 села. Око Дарданела умире више Турака, но што их се роди. Турци већином ништа нераде. На Кандии продаю свое иманѣ те су им тако землѣ већином у хришћанским рукама. Неможе се ни Наполеон ни Енглеска варати о будућности турской. Турску неспасоше никакве реформе.

Русия.

— Руске новине непрестано разлажу дужност Русие, да седини све Славене под своим жезлом. Тако „Голосъ“ пише о томе овако: „У свету нема државе силние од наше руске, нарочито одкако е Польска разбистрила питанѣ целокупности наше државе. Бизмарк нам е одрешио руке у славенском питаню. Кад су се сединили германски народи, било би противно нашим преданиима и нашой части, кад бисмо оставили Славене подгосподством немачким и турским. Кад би нам Европа сметала у разрешеню славенскога питаня, на кое осим нас нема нико други права, ми би се могли одупрети целой Европи. Ми нисмо као Француска, коіой треба комад Немачке, да би уредила свою границу; ми иштемо оно, што е наше по историском праву и по праву народности, да и неспоминѣмо наше неприродне границе спрам Европе, кое се ни на што неосланяю, до ли на сентименталне фантазие облачних часова бечкога конгреса. Време бежи. Италия се приближуе већ Аустрии. Пруска е већ начинила немачки савез; али кад се буде сасвим уредила, биће касно на ню се осланяти.“

— Ми нисмо ни споминяли глас француских новина, да Француска око тога ради, да цариградски патриярх припозна папу као свога старешину и да се поунияти са грчком црквом. Чинило нам се то тако глупо, да ние било вредно ни споминяти. Али сад видимо из „Моск. Вѣд.“ да е збиля нешто у ствари, те лист тай вели, да су сплетке западних сила повод рату, кога Русия неможе одгодити.

— Поводом алокуцие римпапине о Польской и против Русие каже „Рускій Инвалидъ:“ Пре но што ће да изиђе из Рима, папа іош једном диже руку, да баци у свет ватиканске мунѣ. Пие IX. ту скоро пребацио е Европи, да се она кланя просвети и напредку, што е тако свакога забезекнуло, да ни найжешћи католици немогоше сакрити свое сажалѣнѣ сврху тога. Овом приликом нападе папа на Италию и Русию. Ако е истина, што он вели, то у целом свету — наравно ван Рима — влада лаж и насилѣ свуда, гдегод почину отварати очи. Чудно е титранѣ судбе и заиста у трагичной бои показуе се положай, да баш Рим труди се, како ће папу да скине с врата.

— „Ванд.“ каже, да руски войници у Польской као у воску држе, да ће Русия скорим задобити Галицию. Официри мисле, да ће месоеђе провести у Лавову и питаю галичке путнике, каквих дворана итд. има у Лавову. Исто тако мисли и свештенство у Польской.

— У Киеву почеће од нове године излазити нов лист „Другъ народа,“ народни лист за югозападну Русию. Овай лист наменѣн е, да шири међу Русинима и Поляцима свест руску и православие.

— Московски митрополит Филарет молио е кралѣвића енглескога, кои е дошао у сватове руском царевићу, да кад се састане са британском кралицом предложи њойзи митрополитову молбу, да Енглеска подпомаже и смилуе се хришћанима на истоку. Кралѣвић е одговорио, да се Енглеска стара, да свуда помаже хришћанству и свуда га шири. (То е оно: отвори бурмутицу, шмркну и рече: шон кут!)

— Русия е у Лондону и Амстердаму узаймила 6 милиона фунти стерлинга (фунта 10 фр. а. в.

Г. иншпектор Текелиянума (кои кад и кад изда и по кои брой „Змая“) у бр. 79. „Заставе“ раскакотао се на г. Чакру, што е свай дрзнуо у 88. бр. Напредка“ малко завирити и за кулису, коя сакрива мистерие иншпекторске. Том приликом запе и за „Напредак“ и уредника му, кои се сиромах заплео, незнам, у какво коло, те „против свести и увереня свога“ пушта у свой лист коекакве лажи, глупости итд. итд.

Г. иншпектор могли су из свога изкуства знати, да уредник „Напредка“ толико поштованя има према публици и према позиву явна листа, да неће лажи итд. дати места у своме листу; а толико ће му здрава разума допустити, да неће о члановима клике г. Милетића што пропустити у явност, пре но што се ние уверио, да е све тако.

Ево ћемо овде мало нешто доказа навести, пак нека суди публика о свести и увереню нашем у овой ствари, и о свести и увереню, кое е г. иншпектор могао имати, кад е смео попреко рећи за некое примедбе г. Чакре, да су „лаж, какве само може бити.“ (О некоима нашли су г. иншпектор за добро ћутати!)

Пролетос добисмо из Пеште овай допис:

„Из Пеште 19. апр. Немогу но и несмем пропустити, а да пажню наше свесне публике необратим на едну опет црну и жалосну околност, коя е у едном скорашнѣм допису вашег пошт. листа од чести додирнута била, а та е: немарна управа и надзор наших народно-просветних задужбина.

„Нећемо и немислимо, сачувай Боже ничие се личности дотаћи, али што ест, ест. Из саме чисте любави према обштем добру народном, као и из призреня на наше удо материялно станѣ морамо путем явног органа изявити, да се овде у Текелиянуму, том едном нашем явном институту, у сваком погледу неуправля онако, као што би валяло и као што то бар институтски статут и закон прописуе. Истина, да е на обште захтеванѣ гимнастика на сред авлие у найновие доба подигнута, и ту су цели дан вежбаня и преметаня, што може на сваки начин поединим на здравлѣ служити. Но коме, рад би знати, служи то на здравлѣ, кад се изрична правила питомачка, од сл. Матице потврђена, или сасвим забацую или пристрано и едностранo тумаче? Ер ми неможемо никако да се томе довиемо, како и под коим условима ево већ од седам месецньих више експитомаца у Пантеону комотно живе и разбацую се? Можда вальда због тога, да приликом првог избора питомачког могу рећи, да су на Текелиянум протекциом хисториско право стекли, као што е то досад бивало? То незнамо, али толико знамо, да у питомачким правилим а една засебна точка постои, коя изрично забраню е, да се од Пантеона „херберг“ прави. Но да неби когод помислио, да е то врло невина ствар, што ће двоица или троица више у Пантеону обитавати, навешћемо іош нешто, кое с тим у свези стои и у чему управо тежина наше тегобе лежи, а то е, да се таки експитомци подименом овог или оног питомца, а на рачун Текелиног фонда одинститутског лекара са знанѣм инспектора лечити даю. С гледишта морала и науке християнске лепо е до душе милостинѣ делити, али молим, само из свог џепе! Ер валя у обзир узети, да е Текелин фонд народно добро, коим има Матица Српска, па и она само у смислуволѣ установителѣве управляти, где е дакле свака крајцара света и има свога определѣня, а не да поедини люди по свом благорасудку ньоме располажу.

„Ко е дакле ту крив? На сваки начин онай, коме е непосредни надзор поверен, одн. дакле иншпектор. Његова небрижльивост показала се више пута. Ево навешћемо едан случай По прописаним законима питомачким дужан е сваки питомац, кад полугодишньи течай прође, свою школску књижицу (index) одкуда ће се оног течая добивен калкул увидити моћи, за 14 дана надзирателю подписану поднети. Ове године пак има едан питомац, кои не само да ние од првог течая индекс подписао, него ни за други течай уписао ние. Питамо сад само: на каквом основу ужива поменути питомац другу погодишню стипендию? Можда на основу протекциe иншпектора? — Оставлям пошт. публици, да она реши, а све горе наведено устаню смо у свако доба рукопипльивим доказима посведочити.“ —

Толико допис. Њега е пропратило ово писмо:

„Пошт. Господине! Уз молбу, да овай допис у свой лист примите, имам неке примедбе да учиним. Сва овде наведена факта суштасу истина, чисто е сва омладина засведочити кадра. Што се нарочито леченя непитомаца о трошку Текелином тиче, зато се налази рецепт у питомца Милоша Ђорђевића, коим е ове зиме лечен неки Антоновић, а гласи на Татића питомца, кои е ове године само 10 дана у Пешти био, кад е ригорозирао. Ово е наопако! Има овде у том погледу на жалост іош и гори ствари, али само из обзира на некеународу обявлѣне личности, кое би се тим начином компромитовале (Знамо случайно и те „личности“ славне! У.) нећемо да излазимо с њима на среду. Уздаюћи се у справедльивост вашег пошт. листа остаем ваш поштователь Іован Поповић IV. г. правник. У Пешти 20 апр. 1866.“ —

Ми овай допис нисмо у онай пар метнули у свой лист, ер смо мислили, да ће се о скупштини Матице Српске моћи све и без саблазни явне свршити. Међутим добисмо из Пеште под 8. мая о. г. наново исти допис уз ово писмо:

„Високопошт. господине! Овай допис шилѣм вам у том увереню, да сте ви њега већ одавна од Іоце Поповића могли добити. Зашто вам га я при свем том шилѣм, узрок е, што незнам, да ли сте ви тай допис од I. П. послан примили, и што би рад био, да на явност изиђе. Ако сте га већ добили, то немогу довольног узрока да нађем, зашто га већ давно нисте у ваш пошт. лист уврстили, почем су у њему оне жалосне и опасне истине врло обективно наведене. — У моим рукама налази се рецепт, коим су експитомци са знанѣм иншпекторским на рачун инштитута лечени, и ви се у том обзиру немате ни найманѣ бояти, да ћете се с вашим листом компромитовати. Я мислим, да треба е лажи на среду, и свако дрво, кое плода неноси, треба одсећи и у огань бацати. Држим, да е ово обшта девиза сваког явног органа. Остаем ваш поштователь Милош Ђорђевић правник.“ —

Ствар е о г. иншпектору отишла већ у явност. Сад смо любопитни, шта ће врховно надзирательство Текелиног завода, по именце г. Павле Коић, чинити, да овакова и подобна злоупотреблѣня престану. Вальда неће хтети г. Коић, да му се из Текелина фонда забадава 10 ф. месечно издае? Ми смо се дивили, да е и досада могао овакове послове трпити. Нађе ли пак г. Коић за згодние ћутати, нећемо ми ћутати, но ћемо тражити овой больи и далѣ лека.

Г. иншпектор, ако има савести и образа, знаће, шта му треба чинити.

Засад о њему оволишно. Ако му буде мало доказа, стоимо на служби. А г. Чакра вальда му такођер неће дужан остати. —

Іош нешто. Являю нам из Пеште, да г. Милетић навалюе на наше тамошнѣ ђаке, да против г. Чакре и против „Напредка“ пусте у „Застави“ неку изяву, где да кажу, да е све оно о иншпектору Текелином лажно. Дао Бог. те свестни међу ђацима неће да буду оруђе клики, коя се мисли са лажи протурати у народу, те коя се неустручава ни тога греха, да омладину корумпира (квари). И ти люди хоће народу да будућност осниваю, а овамо хоће да им омладина народна лажи потврђуе!

Наданѣ нам е, да омладина неће прву годину после свое прве скупштине одпочети свое усавршиванѣ тиме, да лажи и себичности буде оруђе. Иначе престае говор о будућности народной. —

ТЕЛЕГРАМ

уредништву Напредка.

Градац (у Штаярской) 12. новембра. Словенска омладина шаље г. Чакри адресу признаня рада његовог око оствареня конференциялних закључака од 3. и 4. октобра.

Омладина.

НАЈНОВИЕ

Пешта. *Саборске* партие сад се договараю. Левица (Хоновци — одлукаши) вели, да у ситуации после кр. одписа ние *ништа променуто;* влада само обеѣава, а ништа недржи; желя народа ние іош испунѣна, зато сабор нема друго чинити, но искати, да се испуне закони. Левица нежели упустити се у расправу о одпису, но би хтела да се пошлѣ адреса, коя да иште подпуно повраћанѣ законитог станя. Она неће ни да се настави светованѣ одбора 67-рице о заедничким пословима, докле се год неда одговорно министарство.

Саборска седница биће у петак.

Беч Исканѣ Србие, да се гарнизони турски селе из свию градова српских, *подупире Русия*, коя ради тога и купи свою войску на югу.

Турска. Порта се спрема, да заведе уставну владу. У Египту већ е отворен сабор. Па да Турци нису люди од напредка!

ТРГОВИНА.

Сисак 6 нов. И ове неделѣ ние било яча довоза, зато е и радня слабие ишла. Цене су према горньим пиящама и овде скочиле, шеница у 10—15 н. по вагану, зоб мало паде али се после опорави. Продало се 1000 вагана банатске шенице ф. 6.56 н. 400 вагана хрватске ф. 5.60 н. 1200 вагана босанске 5 ф. 800 вагана банатска кукуруза ф. 3 60 н. 1500 вагана хрватске воби ф. 1.65—70 н. 2000 вагана босанске воби ф. 1.50—60 н. Савом и Купом добра пловидба.

Пешта 10. нов. Житна радня живо иде, шеници цена скочила у 10 н. и продало се 12,000 вагана. Зоб мало попустила. Остале струке неменяю се.

Бечка берза од 11 новембра.

Сребро — — — — — — — —	126 25
Дукати — — — — — — — —	6 06

ОГЛАСИ

Едикт.

Од ц. к. тителског граничарског батальонског суда као расправне власти, на потраживанѣ наследньика и са саизволѣнѣм врховне туторске власти, одобрава се добровольна продая након смрти овдашнѣг шеширдие Мартина Галанте заоставшег под к. бр. 139 у Тителу налазећег се добра са ценом за извикиванѣ од 1500 ф. а. в. ради тога определяваю се два рока на 25. новембра и 26. декембра 1866 после подне у 4 сата код продайног предмета, са тим додатком, да се споменуто добро неће ни код првог ни код другог рока продати испод горнѣ цене.

На лицитацию пустиће се само они купци, кои могу у ц. кр. войничкой граници имати добара.

Лицитациона условля, као и извод грунтовни и табуларни, могу се у обичне званичне сате код овог суда видити, при чему се примећуе, да та кућа, находећа се у главной улици, снабдевена са више локалитета, кое су згодне за крчму, као и са радиоицом за шеширдию; авлию сходну за послуживанѣ гостию, у коіой има куглана, и уз то са побочним 16 хвати дубоким у брег водећим лагумом, кои е добар за оставлянѣ пића и нарочито пива ради чега е локал за крчму од овдашньих арендатора узет за годишню аренду од 200—300 ф. а. вр., при чему іош сувише остае за долѣ изнаймльиванѣ стан за властника и радионица за шеширдию.

Тител 9. окт. 1866. 218—2—3

Оглас.

Будући да православна српска црквена обштина у Српской Каньижи іош ние добила црквенога певца, то се овим наново позиваю, кои на то способности имаю, да се обштеству прияве. Плата е годишня 120 ф. а. в. слободан стан и огрев. 219—1—3

!!! ОГЛАС !!!

СКОРО У ПО ЦЕНЕ уз емство правог, непокваренога платна и добру меру распродае се свеколико платно, платнене мараме, убруси и столска опрема у стовариштy платнене фабрике, у Бечу, у вароши, тухлаубен бр. 11.

1 туце бели платн. марама ф. 2, 2.50 до 2.80 найфин.
1 „ врло финих рум. марама ф. 3, 3.60 до 4.50 найфин.
1 туце марама платн. батиста ф. 4, 4 50 до 6 найфин.
1 „ платн. убруса цвилик ф. 4.50, 5 до 7 найфин.
1 „ „ „ дамаст ф. 6, 7 до 8 найфин.
1 ком. столске опреме за 6 лица ф. 5, 5·50 до 6.
1 „ „ „ „ „ „ дамаст ф. 7.50 до 9.
1 „ „ „ „ 12 „ ф. 8 50, 9 до 12.
1 „ „ „ „ „ дамаст-атл. ф. 15 до 20 найф.
Платн. убруси риф по 25, 30, 35 до 45 н. найфин.
1 ком. 30 рифи небел. домаћа платна ф. 8 до 9 50.
1 „ 30 „ бела платна ф. 10, 12 до 14.
1 „ 30 „ 5/4 широко румб. платна ф. 12 до 15.
1 „ 48 „ „ „ ткана „ ф. 18 де 20.
1 „ 50 „ „ „ „ фина ф. 22, 24 до 28.
1 „ 50 „ предена ткана ф 28, 30, 35 найфин.
1 „ рум. батиста ткана место ф. 80 само ф. 40.
1 туце салвета платн. цвилик само ф. 4, 4.50 до 5.
1 „ „ фини дамаст само ф. 6 до 7.
Мушке кошулѣ платн. ф. 1.50, 2 30, 2.50, 2.80.
„ „ „ фине ф. 3, 3 50, до 4 50 найфин.
Готове платн. гаће ф. 1.20, 1.50, 1.80, ф. 2.
Женске платн. кошулѣ найнов. крой ф. 1.80, 2 50, 3, 3.50.
„ „ „ везене ф. 3 50, 4 до 4.50 найфин.
Мушке фланерске кошулѣ или чакшире добре сваке бое ф. 3, 3.50, 4 до 4.50

Кошулѣ, кое нестое добро, примаю се натраг.

Наручбине се точно извршую уз малену капару на све стране.

Адресе: **Louis Modern's** Central-Depot in Wien, Stadt, Tuchlauben Nr. 11. 213—2—12.

Згодно за дар о божићу! 214—4—24

Преко нужно за поштоване госпође!

Нове енглеске пат. машине за шав руком.

Цена 40 ф. са справом, **50 ф** са спремлѣном кутиом кожном.

Подписано стовариште фабрике усуђуе се пошт. госпође пажльивима учинити на свое патентоване и у самой Енглеской и Француской обште омилѣне „Нове енглеске патентоване за шав руком.“ Ове машине шию како найлепшти штеп, тако и преплетен шав добро и трайно и имаю згоду за поруб и остало, могу се употребити за сваки шав, и за найфинии штеп, и у Аустрии и у Угарской, без хвале, своіом припознатом употребльивошћу и лепим, елегантним изгледом примлѣне су и у найвишим женским круговима.

Такова една машина има у ц. височ. гђе найвойводкинѣ Гизеле, а о последнѣм економском излогу у Бечу добила е машина велику колайну.

Я подпуно ямчим за мою машину за 5 година и готов сам на исканѣ послати сведочбе племићких и грађанских кућа, кое од толико година употребляваю ту мою машину на найвеће задовольство, и рећи ће само хвалу о нѣной употребльивости. Іош само примећуем, да се та елегантна мала машина може притврдити за сваки сто, а у горньой кутии може се лепо и на пут повети.

Стовариште фабрике: H. KAUSCH in WIEN, Wieden, Kettenbrückgasse Nr. 1.

☞ Наручбине се извршую точнѣйше са плаћанѣм на пошти, или са присланим новцем.

Властник, издаватель и одговорни уредник Ђорђе Поповић. Брзотиском Игната Фукса у Новом Саду.